

SMLEŠKI ODMEVI

februar/marec 2022, št. 77

Spoštovani,

zima se počasi poslavlja, letos nam (še) ni natrosila veliko snega, vsaj v nižinah ne. Smo pa lahko že nabirali šopke prvega spomladanskega cvetja, ljubitelji zimskih športov pa kljub temu uživali na naših smučiščih in si dali duška. Na vidiku je že prvi pomladni mesec, v katerem praznujejo ženske in matere, mesec obetov in veselja. Sonce nas že vabi k prvim vrtnim delom.

V februarju navijamo tudi za slovenske udeležence v raznih disciplinah na olimpijadi v Pekingu. Vsi sorazmerno dobro zastopajo našo državo. Vse čestitke! Olimpijade še ni konec, pa imamo že lepo bero medalj. Marsikdo ne ve, da so tam kar trije udeleženci iz Valburge: Anamarija in Janez Lampič ter Rok Tršan. Zelo verjetno smo primerjalno najbolj športno zastopana vas in KS na svetu.

*V krajevni skupnosti potekajo tudi razna dela, opravili smo inventuro, pripravili letno poročilo in načrt za vnaprej. Vsi se dnevno vozimo mimo gradbišča krožišča, dela dobro napredujejo. Če bo vreme zdržalo, bodo izvajalci lahko celo ulovili roke; sicer se lahko zgodi krajša zamuda. Izvajalci se trudijo na vso moč. Prosijo pa nas, da opozorimo vse, **da ne hodijo po gradbišču**, kar se redno dogaja. Zelo težko se s stroji izogibajo pešcem, lahko pride celo do nesreče! Prehod je za pešce prepovedan. Uporabimo nadomestne poti ob Savi, čez polje ali skozi Valburgo. Potrudimo se, ne ovirajmo jih, s tem bodo dela tudi prej zaključena.*

Vse obiskovalce Starega gradu opozarjamo, da se vedno po otoplitvi pojavi krušenje razvalin. Nedavno je bil večji podor. Postavljene so ograje z opozorili in prosimo vse obiskovalce, da jih ne prečkajo in se vrhu nekaj časa izogibajo.

Veliko krajanov in drugih obiskovalcev odhaja na sprehod v naravo s psi. Prijeli smo pritožbe krajanov, ki pasje iztrebke opažajo povsod ob sprehajalnih poteh. Psi morajo biti na povodcih, lastniki pa morajo pospraviti tudi pasje iztrebke, veliki psi za sabo pustijo cele kupe. V lanskem letu je bilo postavljenih kar precej košev za pasje iztrebke in vrečke res ni treba nositi prav daleč do smetnjakov. Prosimo za obzirnost vseh. Narava – polja, travniki, gozd - ni dirkališče. Sprehod v naravi ne pomeni uničevanja in »svinjanja« kar vsepovsod.

Spoštovane krajanke in krajani,

V času, ko se bo po naši KS gradilo kanalizacijsko omrežje in prenavljalo ceste, boste na dom po pošti dobili poziv Energetike Ljubljana, d. o. o., da z izpolnitvijo obrazca izrazite zanimanje za gradnjo plinovoda do vaše nepremičnine. Pozivamo vas, da obrazec tudi izpolnite. V tej fazi to za vas ne predstavlja nobenega stroška, niti ni obvezujoče. Najprej boste pozive prejeli vaščani Dragočajne, saj bi ob zadostnem zanimanju plinovod napeljali že ob rekonstrukciji ceste, ki je načrtovana še v letošnjem letu.

Za mnenje glede ogrevanja na zemeljski plin smo povprašali tudi dr. Andreja Škrleca z Univerze v Ljubljani, ki nam je povedal, da v skladu z direktivo EU želi Slovenija do leta 2030 zmanjšati emisije trdnih delcev PM_{2,5} za 60 % glede na leto 2005. Za doseg zastavljenega cilja bo treba največ ukrepov izvesti prav v gospodinjstvih, kjer bo potrebna obsežna zamenjava obstoječih starih kotlov in peči na lesno biomaso. V kurilni sezoni izpusti iz kurilnih naprav presegajo predpisane omejitve, k čemur z emisijo trdnih delcev PM₁₀ in PM_{2,5} največ pripomorejo prav zastarele ogrevalne naprave. V Uredbi o emisiji snovi v zrak iz malih kurilnih naprav, ki je bila objavljena v Uradnem listu št. 46/2019 in velja od 19.8.2019, so določeni ukrepi za zmanjšanje, mejne vrednosti in vrednotenje emisij snovi v dimnih plinih, dovoljena goriva, dovoljene toplotne izgube, najnižji toplotni izkoristek, dimno število in druge praktične omejitve za kotle na trdna, tekoča in plinasta goriva z močjo, manjšo od 1000 kW. Poleg tega je uvedena prepoved prodaje in uporabe kurilnih naprav, ki presegajo mejne vrednosti emisij. Izpolnjevanje teh pogojev za nove naprave preverja

tržna inšpekcija, za stare pa okoljska inšpekcija MOP. Uredba obravnava po enakem načelu kot naprave na trdna goriva tudi druge sisteme, le da se mejne vrednosti emisij razlikujejo. Za tekoča in plinasta goriva so te manj zaostrene. Prav tako je v uredbi pomembna tudi določitev največje dopustne starosti peči; za naprave na trdna goriva velja, da ne smejo biti starejše od 20 let, ob pogoju, da emisije ne presegajo mejnih vrednosti. Zaradi prepovedi bodo uporabniki morali te kurilne naprave na trda goriva zamenjati z okoljsko ustrežnejšim virom ogrevanja, kar ministrstvo za okolje in prostor spodbuja tudi s subvencijami za zamenjavo. Alternativa kurilnim napravam na trdna goriva so tako sistemi za ogrevanje na plinasta goriva (zemeljski plin, utekočinjen naftni plin (UNP), bioplin) ali tekoča goriva (plinsko olje, biogorivo), sistemi daljinskega ogrevanja in ogrevanje z električno energijo (toplotne črpalke, IR-paneli, električni radiatorji in boilerji). Zaradi vse višjih cen električne energije in ostalih energentov ter zaradi sprejetih okoljskih direktiv glede ogrevanja s trdnimi gorivi, je smiselno pogledati in primerjati cene energentov glede na končno izkoriščeno energijo. Ena takšnih primerjav (http://www2.arnes.si/~mlicen3/html/cene_energentov.html) z začetka februarja 2022, ki večinoma upošteva zadnje spremembe cen energentov, prikazuje, da je cena zemeljskega plina lahko do 30 % ugodnejša kot cena plinskega olja. Najcenejša je sicer še vedno cena lesne biomase, do 70 % pri najboljšem izkoristku (90 %) glede na ceno plinskega olja, vendar če upoštevamo vse bolj strožje okoljske direktive, ki bodo v prihodnjih letih še nižale mejne vrednosti emisij in tako narekovale uporabo kurilnih naprav, se izkaže, da je ogrevanje na zemeljski plin zelo

resna, okoljsko in ekonomsko ugodna alternativa predvsem ogrevanju s starimi kurilnimi napravami na trdna goriva in na plinsko olje s slabim izkoristkom.

Izkoristite torej možnost, da do svoje nepremičnine napeljete priključek za dodaten energent, s katerim lahko

v času, ko je cena energentov spremenljajoča, privarčujete kar nekaj denarja. Priključek bo omogočil, da lahko izbirate energent, s katerim boste najceneje ogrevali svoj dom.

Leon Stare, predsednik KS Smlednik

ODDAJA PROSTOROV KS

KS nudi v najem prostor na Krajevni skupnosti Smlednik, in sicer 30 m² (2 prostora: 16 m² + 14 m²) v pritličju s souporabo dveh sanitarij za stranke. Prostor je namenjen mirni storitveni dejavnosti. Interesenti se lahko obrnejo na pisarno KS, pošljite sporočilo na elektronski naslov krajevna.skupnost@smlednik.si ali se oglasite v času uradnih ur KS oziroma pokličite na telefonsko številko 01/362-70-08. Vsak neodgovorjeni klic se zabeleži in trudimo se odzvati v najkrajšem možnem času.

NAKUP ZBORNIKA

Zbornik »Če spoštujemo preteklost, bo svetla naša prihodnost«, pripravljen ob 900. letnici prve pisne omembe Smlednika in Hraš, ki je bil dostavljen praktično v vsako hišo, je še možno kupiti v času uradnih ur na KS, zanimanje lahko izkažete tudi po elektronski pošti.

SPOROČILA DRUŠTEV

TURISTIČNO DRUŠTVO SMLEDNIK

TD počasi zaključuje projekt obnove okrepčevalnice na Starem gradu. Manjka jim še najpomembnejši dokument, to je uporabno dovoljenje. Vlogo za izdajo so vložili že lani in sedaj z rahlo nestrpnostjo pričakujejo odgovor. Obiskovalci sami vidijo in čutijo, da je prostor pripravljen, vendar se ga pred izdajo dovoljenja še ne sme uporabljati. V TD upajo, da bo postopek končan čim prej. Še vedno pričakujejo kako donacijo, da poplačajo vsa zaključna dela.

V zadnjem času je kar nekaj članov, ki so zaspali za ta svet in zaživel v večnosti, zapustilo njihove vrste. To so bili večinoma člani, ki so z velikim zanosom, ljubeznijo do domačih krajev in naše kulturne dediščine pripomogli, da se dediščina ohranja in da naš kraj zgleda urejeno in se razvija. Pozivamo vse k ohranjanju njihovega prispevka in nadaljevanju skrbi za naš kraj z vso spoštljivostjo. Člani so že veliko postorili, a nove ideje in pristopi so vedno dobrodošli, zato so v društvu temu naklonjeni. Dobro se vedno povrne z dobrim.

Vabijo vse, ki vas zanima delo v TD društvu in za kraj in ste se pripravljene včlaniti. Obrazec za vstop je možno dobiti na Starem gradu pri skrbnici Andreji, lahko pa pokličete predsednika TD Marjana Mali na telefon 041/426 146 in vam obrazec pošlje po elektronski pošti. Dobrodošli!

Jakob Aljaž je nekoč za en goldinar kupil vrh Triglava, pa poglejte, kakšen simbol slovenstva je postal. Nam v Smledniku ni treba nič kupovati, dovolj je, da s spoštovanjem ohranjamo, kar so nam ohranili rodovi pred nami, in skrbimo za nadaljnji razvoj okolja in ga ohranjamo čistega za generacije za nami.

GASILSKO DRUŠTVO SMLEDNIK

V decembru ste vsi pred vrata prejeli tradicionalni letni gasilski koledar. Položaj še ni dovoljeval osebnega stika, stiska rok in predaje čestitk. Ob koledarju ste prejeli tudi položnico za prostovoljne prispevke. Za vsa prejeta sredstva se vam najlepše zahvaljujejo, saj jim tako omogočate uresničevanje poslanstva in željo po razvoju društva ter pridobivanju prepotrebne opreme.

DRUŠTVO ZA USTNO ZGODOVINO

V društvih prve mesece v letu delamo pregled dejavnosti v preteklem letu in sestavljamo načrte za naprej. Seveda tudi letos računamo na Flancanje, dobili smo tudi zanimiv predlog, kako izmenjavo še razširiti. Na Vaškem vrtu bo, kot vsako leto, treba obnoviti napise na kamnih pri rastlinah, posejati nove enoletnice in podobno. Prva akcija bo konec marca ali v začetku aprila, odvisno od vremenskih razmer. V maju bo na Vrtu že lahko kak dogodek, voden ogled ali učna delavnica, dogovarjamo se tudi za mladinsko sekcijo skrbnikov vrta. Če imate tudi pri vas doma starejšega osnovnošolca ali srednješolca (punco ali fanta), ki bi ga to morda zanimalo, bomo zelo veseli, če se nam pridružiti!

Pa še nekaj predlogov za vaš domači vrt iz naših dosedanjih izkušenj: zdaj je čas za načrtovanje, kaj boste sadili in sejali. Namesto vedno novih hibridnih zelenjav razmislite, da bi pridelovali več vrst stročnic, tako kot so jih naši predniki. Bob sejemo že v februarju! Neobčutiljiva in skromna je tudi soja - seme, ki ga je sejala Reboljeva mama iz Valburge že pred desetletji, ohranjamo in ga lahko dobite na Flancanjih. Lani smo na Vaškem vrtu prvič imeli čičeriko, ki potrebuje vroče poletje. Letos se bomo poskušali še več naučiti o pravilni pridelavi semen, saj se le tako ohranjajo zdrave sorte rastlin, za to pa je nujno znanje in pozoren trud.

Zelo bomo veseli, če se kdo, ki bo prebiral te vrstice, oglasi s kakšno dodatno idejo za Vaški vrt, Flancanje, izobraževanje, in sicer predsednici društva Urški na telefon 040 878 640 ali e-pošto urska.sesek@guest.arnes.si.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV SMLEDNIK

DUS organizira merjenje pritiska, holesterola in krvnega sladkorja, ki bo v prostorih krajevne skupnosti (v sejni sobi) v pomladnih mesecih, in sicer: 2. marca od 10.00 do 11:30, 6. aprila od 10.00 do 11:30 in 4. maja od 10.00 do 11:30. Vabljeni!

SKLEPNA MISEL

Marca praznujemo dan žena in materinski dan, zato se spomnite mater, deklet in žena. Ne vem, koliko nam bo že dovoljeno praznovati, pa vendar se najde prostor in čas za čestitko, stisk roke in objem. Dobre želje in čestitke nam delajo življenje lepše in toplejše, kar še posebno pogrešamo po dveh kovidnih letih. V vsakem srcu je prostor za srečo.

Vsem krajkankam želimo, da praznika lepo preživijo po svojih željah.

SMLEŠKI ODMEVI

Smleški odmevi izhajajo mesečno.

Sestavila in uredila: Tatjana Perko

Jezični pregled: Robert Peklaj

Grafična priprava in tisk: Grafika Fabjančič

Naklada: 650 izvodov

Uredništvo: KS Smlednik, Smlednik 4b,
1216 Smlednik

Telefon: 01 3627 008 (v času uradnih ur)

Uradne ure KS vsak 1. in 3. četrtek od 18⁰⁰ do 20⁰⁰

E-naslov: krajevna.skupnost@smlednik.si

www.smlednik.si

FB: [smlednik.si](https://www.facebook.com/smlendnik.si)